UK International Development
Partnership | Progress | Prosperity

GOOD GOVERNANCE FUND

Abt

ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ

Як слід підтримувати економіку регіонів з підвищеними воєнними ризиками?

Огляд деяких аспектів економічного стану регіонів з підвищеними воєнними ризиками

30 жовтня 2024

Половина громад України мають високий, дуже високий чи непереборний ризик безпеки

ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ

Мапа: Як уряд оцінює ризик безпеки в освіті через війну у громадах України?

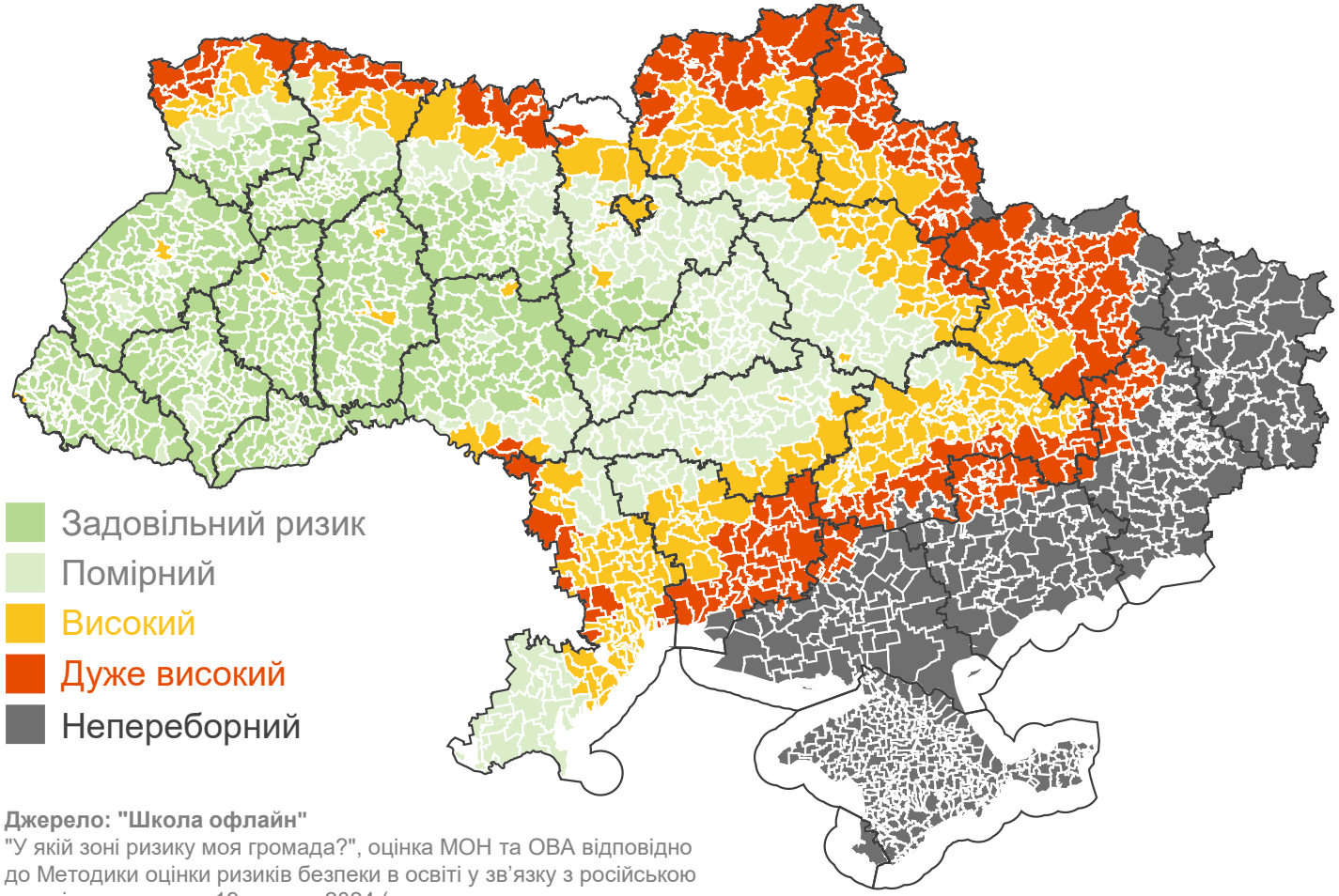

Джерело: "Школа офлайн"
"У якій зоні ризику моя громада?", оцінка МОН та ОВА відповідно до Методики оцінки ризиків безпеки в освіті у зв'язку з російською агресією станом на 19 серпня 2024 (дата останнього оновлення урядової оцінки)

- Повномасштабне вторгнення РФ створило серйозні виклики для добробуту українців, для інфраструктури, бізнесу та економічної стійкості.
- Війна зачепила кожну область України, проте окремі регіони зазнали більших загроз та потребують особливої уваги.
- Для регіонів з підвищеним воєнним ризиком («ризикових регіонів») необхідно знайти рішення критичних проблем: відновлення інфраструктури, підтримка економіки та безпеки громадян.

Ризикові регіони мають значні виробничі та логістичні перепони

ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ

Мапа: Як змінилися обсяги експорту з регіональних митниць у 2023 порівняно з 2021?

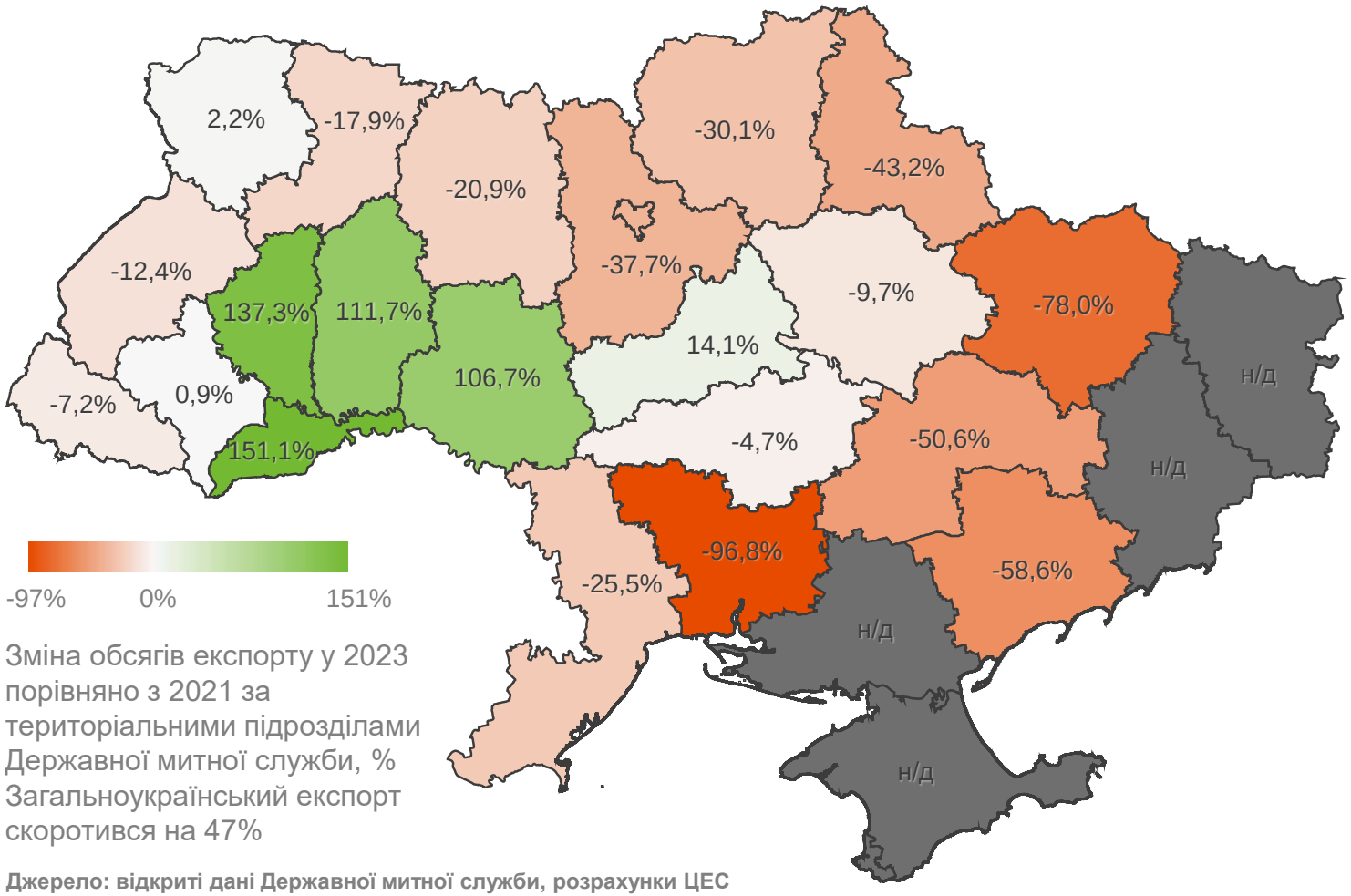

Зміна обсягів експорту у 2023 порівняно з 2021 за територіальними підрозділами Державної митної служби, %
Загальноукраїнський експорт скоротився на 47%

Джерело: відкриті дані Державної митної служби, розрахунки ЦЕС

- Більшість ризикових регіонів історично розвивалися як центри видобувної, важкої, та харчопереробної промисловості та орієнтувалися на ринки РФ та її сателітів.
- Тепер же необхідно модернізувати виробництва та шукати нові ринки. Перепони — безпекові ризики, складна логістика, обмеження виїзду за кордон.
- Експортно-орієнтовані галузі в ризикових регіонах стикаються з непропорційно високими бар’єрами порівняно із іншими областями.

Демографічна ситуація невтішна

ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ

Мапа: Як змінилося населення підконтрольних територій у 2024 порівняно з 2019?

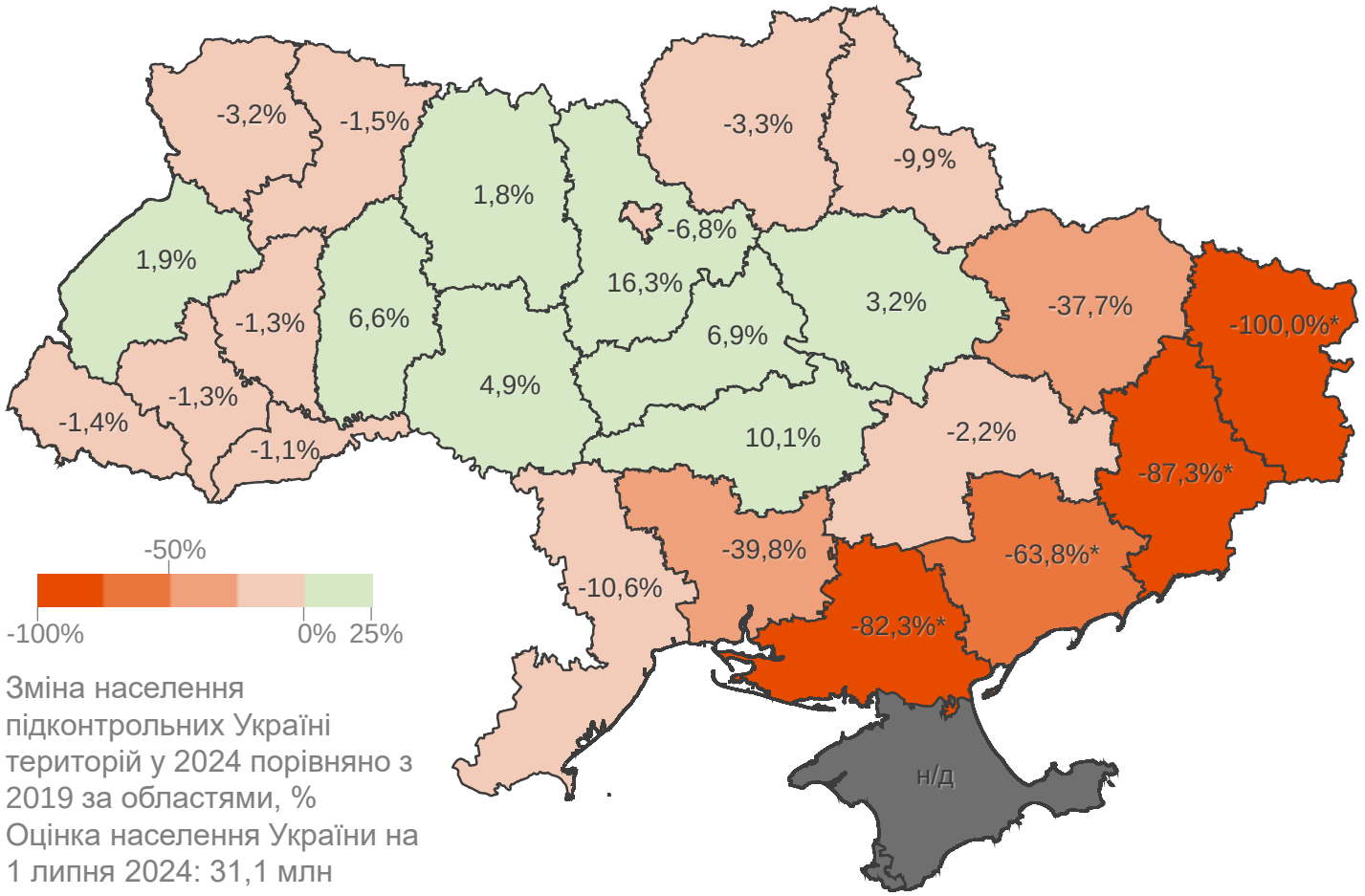

Зміна населення підконтрольних Україні територій у 2024 порівняно з 2019 за областями, %
Оцінка населення України на 1 липня 2024: 31,1 млн

Джерело: Кабмін (грудень 2019), Інститут демографії (липень 2024), розрахунки ЦЕС
***значна частина області була окупована**

- Повномасштабна війна спричинила значні міграційні процеси: люди переміщаються як у межах країни, так і виїжджають за кордон.
- Значна частка населення охоплених активними бойовими діями населених пунктів релокується до географічно та культурно наближених ризикових регіонів.
- Без хороших умов життя, доступу до освіти та можливостей для роботи, у цих регіонах значно вищий ризик занепаду людського потенціалу та зростання безробіття порівняно з іншими областями України.

Економічна активність зсунулася на захід

ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ

Мапа: Як змінилася частка регіону в економіці України у 2023 порівняно з 2021?

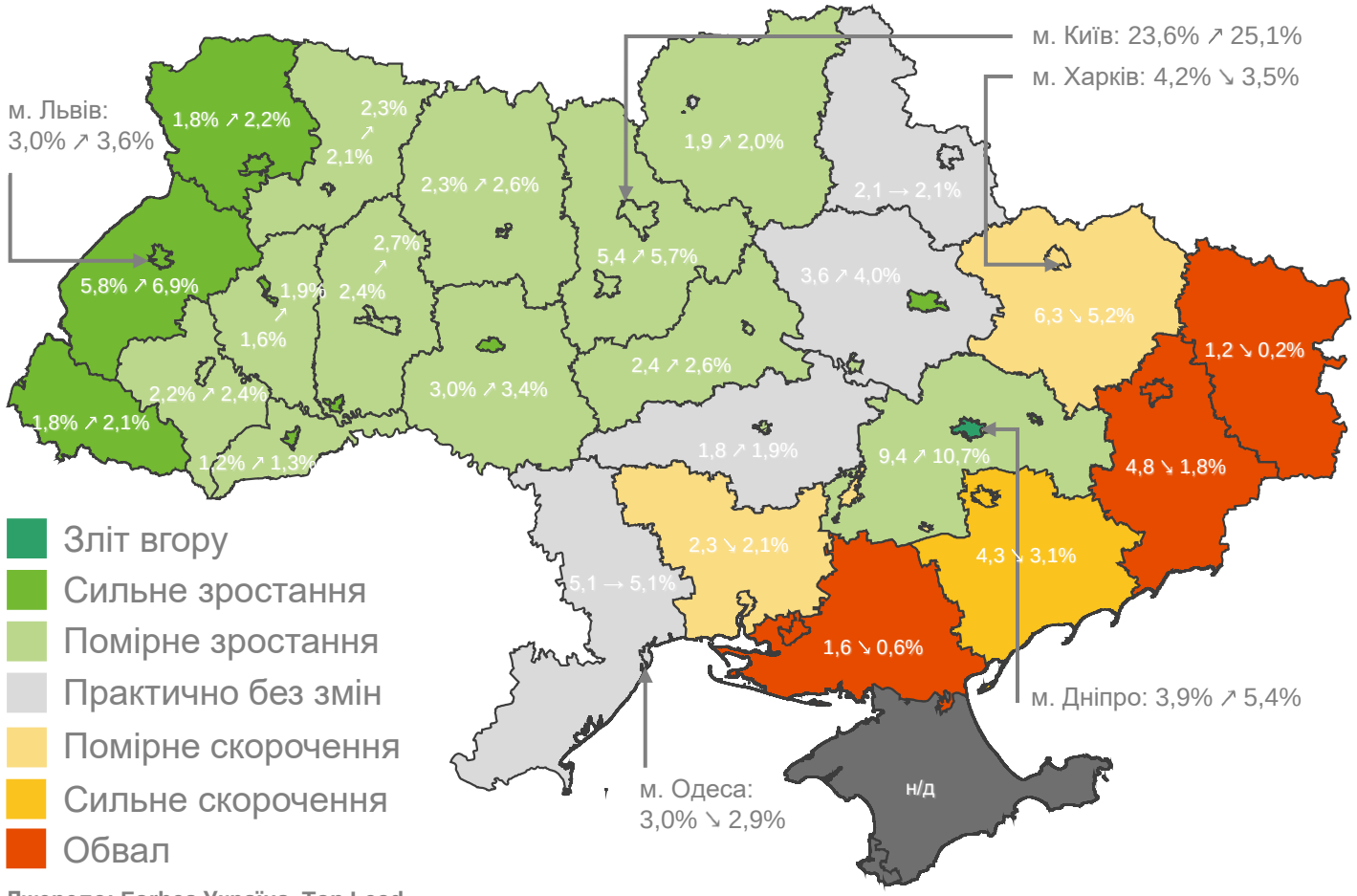

Джерело: Forbes Україна, Top Lead
Розрахунки Forbes Україна на основі бюджетних даних Міністерства фінансів про надходження "зарплатного" ПДФО у бюджети областей і громад у 2021 і 2023 роках

- Одним із наслідків повномасштабного вторгнення РФ є зсув економічної активності із ризикових регіонів до більш безпечних.
- Частка західних областей України в економіці зросла, у той час як більшості східних, крім Дніпропетровської, зменшилася.
- Західні області не можуть розширювати свою частку безмежно, у тому числі через обмежену екологічну ємність.
- Необхідно сприяти тому, щоб економічна активність географічно вирівнювалася.

Ризикові регіони потребують підтримки. Якої?

ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ

Ми виокремили такі ключові напрямки підтримки ризикових регіонів:

- Підвищення безпеки бізнесу, зменшення негативного впливу війни;
- Покращення умов бізнес-середовища;
- Полегшення доступу до фінансування;
- Збереження людського капіталу;
- Підтримка критичної інфраструктури;
- Сприяння сталому розвитку в ключових секторах.

- Чи правильно ми визначили ключові напрямки, що потребують підтримки?
- Як краще наповнити ці напрямки?
- Про що ми забули? Що б ви додали?

Відскануйте QR-код, щоб перейти на сторінку з усіма картами в інтерактивному форматі:
ces.org.ua/state-of-the-ukrainian-regions